

ІННОВАЦІЇ ЯК ПЕРЕДУМОВА ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

В сучасному світі підприємства постійно зіштовхуються з новими викликами та проблемами, такими як: поява нових конкурентів на ринку, зміна потреб споживачів, зміна умов функціонування ринку, нові тренди на продукцію, оновлення та удосконалення стандартів на продукцію та багато інших. Ці зміни спонукають підприємства постійно розвиватися та швидко адаптуватися до них, аби їх діяльність мала високий рівень ефективності. Важко уявити успішний бізнес, який не рухається в ногу з часом, не веде інноваційної діяльності, і є успішним і конкурентоспроможним на ринку.

Інновації – це ефективний інструмент, що сприяє підвищенню ефективності діяльності підприємства, адже їх впровадження допомагає успішно протистояти всім зовнішнім викликам, з яким зіштовхується об'єкт господарювання у своїх діяльності. Також активне ведення інноваційної діяльності допомагає покращити підприємству показники попиту, конкурентоспроможності, іміджу, продуктивності, прибутковості, тощо.

З огляду на це, доцільно дослідити дієвість інновацій та інноваційної діяльності як інструменту підвищення ефективності діяльності підприємства.

Опрацювання наукових праць Лаврової Ю.В. та Копитко М.І. надає підстави визначити, що існує велика кількість підходів до трактування поняття «інновації», в залежності від сфери, мети та цілей їх застосування. Проте, на нашу думку, найбільш точно його сформулювала Лаврова Ю. В., яка визначає, що інновації – це кінцевий результат інноваційної діяльності, у вигляді нового чи удосконаленого продукту або технологічного процесу, який наділено якісними перевагами при використанні та проектуванні, виробництві, збуті, використовується у практичній діяльності та має суспільну перевагу [1, с.105].

З вище наведеного трактування розуміємо, що інновації – це позитивний наслідок ведення інноваційної діяльності підприємством, тобто від зародження ідеї щодо нововведення до реалізації її на практиці. Тому, варто визначити, що інноваційна діяльність підприємства – це процес пошуку, розробки та впровадження нових ідей, продуктів, послуг або процесів, що дозволяють підприємству підвищити ефективність, конкурентоспроможність та прибутковість.

Інноваційна діяльність може бути спрямована як на внутрішнє середовище підприємства, так і зовнішнє, тобто на ринку, де воно функціонує. Здійснення даної діяльності є важливою складовою розвитку будь-якого об'єкту господарювання, адже удосконалення та розвиток бізнесу без впровадження інновацій є майже неможливим. Також варто зазначити, що інноваційна діяльність є процесом клопітким та поступовим, а отже потребує ретельного планування, організації та контролю, за всі ці процеси на підприємстві повинен відповідати інноваційний менеджмент, адже без цього інноваційна діяльність навряд чи буде ефективною.

Доцільно визначити такі основні цілі впровадження інновацій та ведення активної інноваційної діяльності на підприємстві:

- Удосконалення продукту чи послуги, що надається підприємством;
- Підвищення якості продукції;
- Зниження витрат на виробництво та собівартості в цілому;
- Розвиток підприємства: удосконалення методів управління та технології виробництва товарів та послуг;
- Підвищення конкурентоспроможності;
- Удосконалення системи збуту;
- Підвищення рівня безпеки виробництва та його екологічності.

Визначивши та проаналізувавши цілі впровадження інновацій, можемо дійти до висновку, що це і є складові ефективної діяльності підприємства. Впровадження інновацій може бути спрямоване на різні сфери діяльності підприємства, такі як: розробка та випуск нових товарів та послуг, удосконалення технологій виробництва, удосконалення внутрішнього управління та організації роботи підприємства, пошук нових ринків збуту, розробка нових стратегій маркетингу. Проте результатом їх впровадження, відповідно до початкового задуму, є підвищення ефективності діяльності підприємства.

Загалом, якщо підприємство здійснює активну інноваційну діяльність, прикладає до цього багато зусиль, часу та коштів, то позитивний результат не змушує себе довго чекати, він поступово стає помітним у показниках, що характеризують ефективність роботи підприємства. На рисунку 1

відображено взаємозв'язок того, яким чином інновації впливають на підвищення ефективності діяльності підприємства.

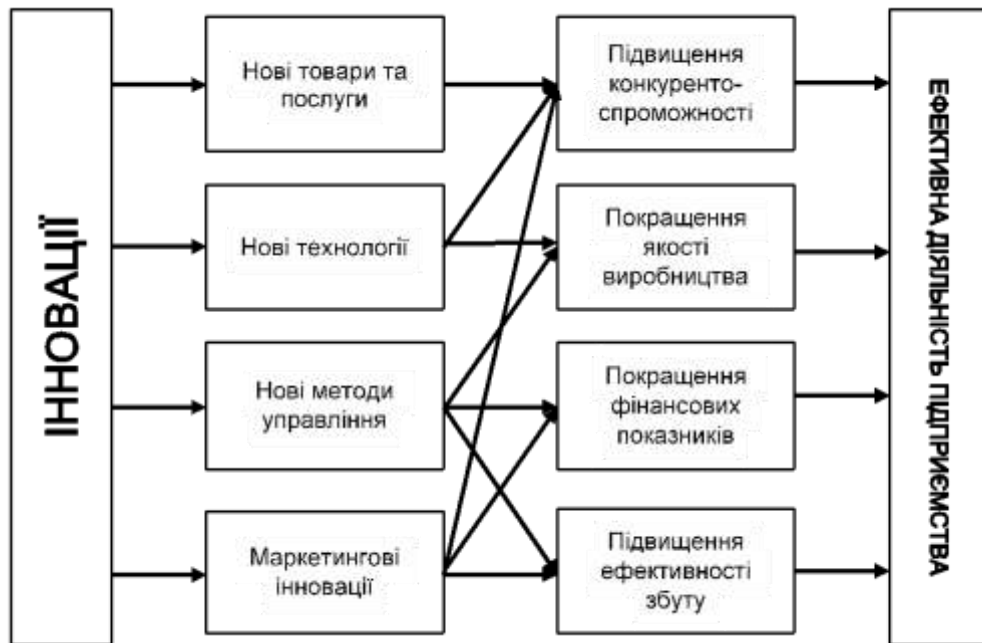

Рисунок 1 – Взаємозв'язок впливу інновацій на ефективну діяльність підприємства

Джерело: складено авторами на основі [2]

Як свідчить наведений вище рисунок, впровадження інновацій дійсно впливає на такі показники ефективної діяльності підприємства як: конкурентоспроможність, що проявляється в здатності підприємства тримати лідируючі позиції на ринку та мати постійних попит від споживачів на його продукцію; покращення якості продукції, що високо цінується споживачами і є важливим фактором вибору продукту саме вашого підприємства, а не аналога конкурентів; покращення фінансових показників, таких як собівартість, виручка від продажів та чистий дохід; підвищення ефективності збуту, що дає змогу підприємству виходити на нові ринки та охоплювати нові сегменти споживачів. Проте, це далеко не повний перелік показників ефективності на які впливає впровадження інновацій, до них також можна віднести такі: довіра споживачів, імідж та репутація підприємства, екологічність виробництва та інші.

Впровадження інновацій позитивно впливає на ефективність роботи підприємства, втім щоб їх застосування було дійсно результативним перед їх впровадженням потрібно ретельно проаналізувати всі їх переваги та недоліки.

Умовами успішної реалізації інновацій є:

- Попередня оцінка реально можливо попиту на нововведення, що передбачає інновація, та переваг, що вона надає порівняно вже з існуючими аналогами;
- Оцінка пропозицій конкурентів та їх переваг;
- Оцінка всіх необхідних ресурсів для впровадження інновацій та можливості їх застосувати у своїй діяльності;
- Визначення всіх можливих перешкод, що можуть виникнути в процесі впровадження інновацій та можливості їм запобігти;
- Оцінка власних фінансових можливостей, що необхідні для впровадження інновації, в разі потреби пошук надійних інвесторів;
- Розробка детального бізнес-плану перед початком впровадження інновацій.

Отже, можемо зробити висновок, що інновації – це чудовий інструмент підвищення ефективності діяльності підприємства. Активне ведення інноваційної діяльності підприємства позитивно впливає на показники його функціонування. Однак до цього процесу потрібно підходити зважено та відповідально, обов'язково прораховувати всі переваги та недоліки майбутніх інновацій, а також ризики, що можуть виникнути в процесі їх впровадження. Саме тому дуже важливо, щоб на підприємстві був добре налагоджений інноваційних менеджмент, адже саме він відповідає за впровадження, планування, оцінку та контроль інновацій.

Список використаних джерел:

1. Лаврова Ю.В. Економіка підприємства та маркетинг : Конспект лекцій. Харків : ХНАДУ, 2012. 133 с.
2. Копитко М. І. Управління інноваціями: навчальний посібник для самостійного вивчення дисципліни у схемах і таблицях. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 292 с.